

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی
پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان کورتیزول بزاق در مصرف کنندگان داروهای سرترالین و فلوکستین

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر کتابون برهان مجابی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر حسین قافله‌باشی

مشاور آمار:

جناب آقای مهندس امیر جوادى

نگارش :

شراره قاسمی

سال تحصیلی: ۱۳۹۰-۹۱

شماره پایان نامه: ۵۳۲

چکیده:

زمینه و هدف: متأسفانه به دلیل افزایش آمار افسردگی در جامعه (بهخصوص درنسل جوان) امروزه محققان در پی یافتن داروهایی مؤثرتر برای معالجه می باشند. یکی از روش های جدیدی که در این خصوص ارائه شده اندازه گیری میزان کورتیزول بزاق به دنبال مصرف دارو است. هدف مطالعه ی حاضر بررسی تعیین میزان کورتیزول بزاق قبل و بعد از مصرف داروهای سرتالین و فلوکستین در مصرف کنندگان است.

روش کار: این مطالعه در دو گروه ۲۰ نفره انجام پذیرفت که مبتلا به افسردگی بودند و هیچ دارویی اعم از داروهای ضد افسردگی و داروهای دیگر پیش از این مصرف نمی کردند. از این بیماران یک بار قبل از مصرف داروها نمونه های بزاق تهیه شد و یک ماه و نیم بعد از مصرف داروها نیز از این بیماران برای دومین مرتبه نمونه ی بزاق تهیه شد. گروه اول برای درمان افسردگی از فلوکستین و گروه دوم از سرتالین استفاده کردند و آنالیز آماری با استفاده از t -test، ANOVA، دو نمونه ای مستقل مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتایج: در مقایسه میزان کورتیزول بزاق در دو گروه مورد مطالعه مشخص شد که از نظر آزمون آماری اختلاف معنی داری بین میزان کورتیزول بزاق در گروه مصرف کننده فلوکستین ($P < 0.05$) وجود دارد ولی از نظر آماری اختلاف معنی داری بین میزان کورتیزول بزاق و مصرف سرتالین در گروه مورد مطالعه وجود ندارد.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج مطالعه ی حاضر کاهش کورتیزول بزاق بعد از مصرف فلوکستین در مقایسه با سرتالین می تواند به نوعی پاسخ مناسب بیماران را به آن نشان دهد که می تواند آغازی برای مطالعات بعدی در ارتباط با مقایسه تظاهرات بالینی بیماران این دو گروه درمانی با توجه به میزان کورتیزول آنها باشد.

واژگان کلیدی: کورتیزول بزاق، فلوکستین، سرتالین، افسردگی

Abstract:

Background and Objective: Because of increasing rate of depression among people in our society today, searching for more effective treatment is the main goal by most of scientists in this field.

One of the useful method, to evaluate the effectiveness of these treatments is measuring Saliva Cortisol. The study aimed to detect saliva cortisol just before and then after taking Sertraline and Fluoxetine in two groups of patients.

Material and Method : In our study two groups each of 20 depressed patients were chosen.

The first group were closed to take Fluoxetine when the second group took Sertraline according to a determined prescription.

No other medication were used by them during this study. Analysis were t-test, ANOVA and Independent two sample test were used for statistic analysis.

Results: The results shows a significant difference between amount of saliva cortisol within groups who took Fluoxetine but Sertraline groups shows no significant difference.

Conclusion: According to our study saliva cortisol was decreased in patients after Fluoxetine intake, comparing to those who took Sertraline that could be a sign of appropriate treatment. This study could develop a guideline for further studies in correlation between clinical manifestation of patients diseases and their level of Saliva Cortisol.

Keywords: Saliva Cortisol Fluoxetine, Sertraline, Depression.